

Årsrapport 2015 Multikulturelt Initiativ- og Ressursnettverk (MiR)

I 2015 fikk Multikulturelt Initiativ- og Ressursnettverk (MiR) tildelt offentlige midler til å kunne finansiere den daglige driften og arbeide med ulike prosjekter rette mot foreldre med barn i grunnskolen.

MiR fikk tildelt driftsmidler fra Integrasjons- og mangfoldsdirektorat (IMDi), og fra kuttet i 2014 til 200 000 kr, fikk vi økt til 500 000 igjen. Vi fikk støtte til et prosjekt fra Extrastiftelsen til et prosjekt for å forebygge prevensjon og abort blant innvandrerungdom deriblant innvandrerungdom med LHBT bakgrunn.

Videre fikk MiR støtte til barnefattigdom fra BUFETAT, og fra IMDI for å arbeide med Tvangsekteskap, kjønnslemlestelse og ekstrem kontroll. Videre fikk MiR et mindre beløp fra EMI til en jentegruppe, og fra Utdanningsetaten til leksehjelp.

I denne rapporten beskrives aktiviteten i MiR-nettverket. Den vil skissere utfordringer og måloppnåelse knyttet til prosjektene flere steder i landet. Rapporten vil likevel være et fullstendigbilde av all den aktiviteten som til enhver foregår i MiR-nettverket alle steder i Norge. Så fra å drives på et eksistensgrunnlag, fikk vi plutselig mye prosjektmidler og det ble mye å gjøre. Samtidig kom heller ikke tilskuddstilsagnene så tidlig på året at vi rakk å ansette en daglig leder. Derfor måtte styret drive prosjektene og ta seg av administrasjon i foreningen.

Bakgrunn

MiR startet som et tiltak i FUGs prosjekt "Minoritetsspråklige foreldre- en ressurs for elevenes opplæring i skolen". Det eksisterte da som et løst nettverk for foreldre som ønsket å delta i samarbeidet mellom hjem og skole og bli bedre veiledere for sine barn. Da FUGs prosjekt ble avsluttet i desember 2006, tok flere av foreldrene som var aktive i MiR-nettverket initiativ til å etablere MiR som en selvstendig frivillig organisasjon og videreføre arbeidet i egen regi.

En ønsket effekt av prosjektet i regi av FUG var at iverksatte tiltak skulle leve videre selv etter prosjektet var avsluttet. Etablering av MiR som organisasjon viser at arbeidet har gitt resultater, at prosjektet har bidratt til myndiggjøring og dannet grunnlag for videreføring. Arbeidet har også vist at minoritetsspråklige familier ønsker å samarbeide med skolen og at de både vil og kan ta ansvar for

sine barns læring. Etablering av MiR som organisasjon gir grunnlag for en videre bevisstgjøring av foreldrenes rolle i forhold til den norske skolen, samfunnet generelt og til sine barn spesielt.

MiR har et eget styre, medlemmene i styret er fra østlandsregionen. MiR har eksistert lengst her, og det er lett å samle til møter og planlegging. MiR er registrert i Enhetsregisteret som en frivillig organisasjon og har nå et styre på seks personer. Under landsmøtet 2009 ble det besluttet å endre navnet til Multikulturelt Initiativ- og Ressursnettverk for å inkludere flere foreldre med også majoritetsbakgrunn.

MiRs struktur

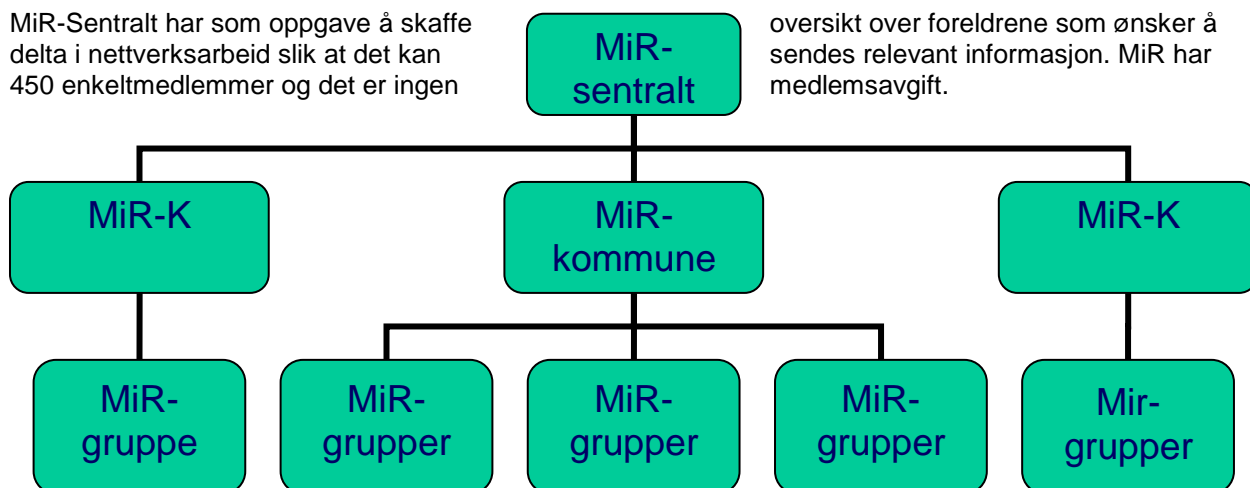
MiR-sentralt/Styret (seks personer) møtes 5-6 ganger i året. De behandler saker som kommer fra lokale MiR grupper og annet av administrative saker, videre koordinerer de en helhetlig strategi og fordeler oppgaver mellom møtene (skriver kronikker, søknader, organiserer kurs og seminarer) Styret tar ikke i mot møtehonorar, men dersom de tar på seg ekstra prosjektarbeid får de seg noe betalt for arbeidstiden de bruker.

MiR-K (kommunenivå) (benevnes i rapporten som lokallag) har møte minst fire ganger i året, tar opp saker som foreldre er opptatt av i kommunen og står for skolering av lokale MiR-grupper og gjennomfører familielæringskurs. MiR-K er kontaktpersoner for skoler som har lokale MiR-grupper, de tilbyr foredrag og innlegg på forskjellige språk og gir foreldre informasjon om rettigheter og plikter i det norske skolesystemet.

MiR lokalt er for grupper av foreldre som ønsker å ha mest fokus på egne barn og bidra direkte på egne skoler. De deltar på foreldremøter, jobber med foreldregrupper på skolene og formidler behov og erfaringer til MiR-K. Smågrupper av foreldre er viktig for å få frem foreldres bekymringer, utfordringer og erfaringer fra sin egen kontakt med skolen. Når foreldre støtter hverandre, blir det lettere for den enkelte å ta opp problemer eller kritikkverdige forhold med skolen. Og mest av alt sammen skape et positivt miljø rundt skolen.

MiR-Sentralt har som oppgave å skaffe delta i nettverksarbeid slik at det kan 450 enkeltmedlemmer og det er ingen

oversikt over foreldrene som ønsker å sendes relevant informasjon. MiR har medlemsavgift.

MiRs ideologi og fokusområder

I våre vedtekter står det:

- MiR er et multikulturelt og demokratisk nettverk som jobber for foreldre, barn og ungdommer i Norge.
- MiR er partipolitisk- og religiøst uavhengig.
- MiRs hovedfokus er at foreldre selv skal tilegne og styrke kunnskap om lærings- og helsefremmende tiltak for seg selv og sine barn, samt øke egen deltakelse i samfunnet.
- MiR sprer informasjon om det norske skolesystemet og samfunnet generelt.
- MiR tar initiativ til aktiviteter og kurs slik at foreldre blir aktive deltakere i barnas skolegang.

MiR arbeider for:

- å bevisstgjøre foreldre på utfordringer i den multikulturelle skolen og samfunnet.
- å formidle gode eksempler på hvordan foreldre best kan støtte barnas skolegang.
- å skape gode modeller og et godt klima for samarbeid mellom foreldre og skole.
- å skape debatt i multikulturelle miljøer for å øke deltakelse i storsamfunnet.
- å frambringe gode rollemodeller for å styrke selvtiliten hos barn og ungdom.
- å frambringe flere foreldrestemmer i samfunnsdebatten.

MiR mener at det er viktig å arbeide på flere nivåer samtidig: individ, familie, skole, nasjonalitetsgrupper/språkgrupper og samfunnet generelt. Nivåene påvirker hverandre og kan lettere endre folks holdninger hvis man jobber på flere nivåer samtidig.

For å kunne vinne foreldrenes tillit og sette i gang debatter om viktige emner i miljøene eksempelvis om barneoppdragelse, ekteskapsvalg blant ungdommer og utdanningsvalg, er det viktig å kommunisere med foreldrene på deres egne premisser og vise at vi har forståelse for deres ståsted. Det er derfor viktig at vårt tilbud for kurs og opplæring alltid er initiert og drevet av foreldre selv.

Alle kurs for MiRs medlemmer må godkjennes av MiRs styre. Dersom medlemmer av MiR blir invitert på kurs som holdes i regi av andre organisasjoner kan ikke disse kalles MiR kurs.

MiRs kurs bør i størst mulig grad inneholde:

- *Foredragsholdere med minoritetsbakgrunn
- *Diskusjonsgrupper med vekt på å involvere deltakerne
- *Utstrakt bruk av konkrete erfaringer som foreldrene kan kjenne seg igjen i
- *Vektlegging av foreldrenes sterke sider er viktigere enn å peke på "mangelperspektivet"

Dette er svært viktig da dette er i selve kjernen i vår "**bottom-up**" strategi, og som skal gjennomsyre all vår tenkning og arbeid med foreldre, barn og ungdom.

Utvikling og spredning av MiR

Etter at MiR etablerte seg som en selvstendig frivillig organisasjon i begynnelsen av 2006, har vi fokusert på kursing og opplæring av sentralstyret, koordinatorene på kommunenivå og av aktive foreldre på skolenivå. Mange lokallag har blitt etablert de siste 9 årene. Noen av dem oppstår for kortere perioder, mens andre fortsetter år etter år. I tillegg til Oslo er MiR godt etablert i Bodø, Bergen, Nedre Romerike, Fredrikstad og Kristiansand. I alle disse lokallagene er det blitt ansatt koordinatorene som er foreldre selv og som styrer og driver aktiviteter i lag med de lokale foreldregruppene. Et mål er og ikke å ekspandere altfor fort slik at vi hele tiden kan sikre kvaliteten i MiRs virksomhet og gi nettverket et godt renommé fremfor at vi blir store altfor fort.

I alle lokallagene er det styre/ressursgruppe som sikrer deltakelse og demokrati ved at styremedlemmene involverer medlemmene i arbeidet. Det har vært viktig å gi minoritetsspråklige foreldres kunnskap om norsk skolesystem og hvordan barn lærer slik at de lettere kan delta i hjem-skole-samarbeidet. Å drive en organisasjon etter demokratiske spilleregler er i seg selv en styrking av foreldrerollen og gir mange mulighet til å komme i kontakt med andre og diskutere det hverdagslige som har med skole og barna å gjøre.

Årsmøte/landskonferansen

Vårt årsmøte gir oss føringer for fremtidig arbeid med ett års perspektiv. Her blir det også rapportert åpent fra alle lokallagene og fra det sentrale styret. Dette er også en anledning til å kunne dele erfaringer og utveksle ideer, gi hverandre ros og inspirasjon.

I 2015 ble årsmøtet og landskonferansen arrangert i november, og tema var Ungdomstid i Norge. Fokuset var på å se på forskjeller og likheter mellom hvordan det er å vokse opp i Norge og i andre land. I Norge er man langt friere når det gjelder seksualitet og valg av ektefeller, så det blir viktig at man er klar over hvilke utfordringer dette gir i forhold til prevensjon, abort og valg av ektefelle. Kjønnsløstelse og ekstrem kontroll var også et tema som ble diskutert.

Føringer for det fremtidige arbeidet i MiR ble også i år lagt her. MiR har stått stille det siste året fordi det har vært mange bytter av daglige ledere. Vi har fokusert på å holde vedlike de aktiviteter som har fungert over lang tid.

På årsmøtet deltok totalt 35 personer fra de ulike lokallagene.

Utfordringer for MiR som organisasjon

I løpet av 2015 har MiR hatt ikke hatt en daglig leder. Styreleder har fungert som daglig leder. Utfordringene er de samme som vi har opplevd tidligere. Det er vanskelig å holde på en daglig leder som vi ikke er i stand til å tilby faste rammer og en hel stiling. Med den siste ustabiliteten i tilskudd er det også vanskelig å få ting til å gå rundt. Det tar tid å lære å kjenne aktiviteten i hele nettverket, og komme i posisjon til å kunne drive organisasjon. Aktiviteten i organisasjonen er så stor at det krever en full stilling til å kunne følge opp hvert eneste tiltak og foreldregruppe fra Bodø til Fredrikstad. Men til nå har ikke MiR kunnet tilby mer enn 50-60 % stilling da ressursene setter en begrensning på det.

Organisasjonen blir skadelidende på grunn av utskiftninger i administrasjonen. Det blir vanskelig å ta vare på kontinuiteten. Mye av jobben med å drive MiR-nettverket handler om å inspirere og være tilstede for å kunne svare på spørsmål fra foreldrene, bistå og diskutere – alt dette krever en opparbeidelse av tillit som tar tid.

Dessuten kreves det en administrativ evne til å styre organisasjonen på lik linje med hvilken som helst annen organisasjon. Å kombinere både det administrative med det tiltaksmessige som har med innhold å gjøre er ikke en lett oppgave. Særlig ikke når tid setter en begrensning. Det ble bestemt at styret skal ta seg mer av den daglige driften inntil en ny daglig leder ansettes. Det må også finnes ut om sekretariatet skal dele funksjoner på flere personer.

Arbeidet med spredning av informasjon krever mye koordinering, både sentralt og lokalt og da er det viktig at vi leverer god kvalitet. Mange foreldre har ikke erfaring fra samarbeid med skolen eller fra å drive organiserte aktiviteter. Det er derfor viktig at MiR er nøkterne samtidig som at vi stiller opp for enkeltforeldre når de trenger oss.

Informasjon om MiR utad krever også et apparat som tar seg av henvendelsene, og stiller krav til noen som kan gi gode tilbakemeldinger. Dagliglederstillingen krever stadig mer tid da det innebærer både å holde vedlike pågående aktiviteter samtidig som at nye igangsettes.

Stilling som daglig leder krever å utvikle lokallagene, drifte alle MiRs aktiviteter og prosjektene, bruke tid på å samarbeide med eksterne og gi informasjon ut til alle i nettverket og ut til samfunnet. Dette sammen med daglig drift som innebærer budsjett, regnskap, rapportering til tilskuddgivere og utarbeidelser av nye søknader, utgjør mye mer enn 50 %.

MiR håpet at vi kan få utvidet driftsmidler slik at MiR kan styrke allerede eksisterende lokalgrupper og ivareta alle ulike aktiviteter, men det viste seg at tilskuddet ble kuttet med den nye regjeringen. Annet enn å drifte organisasjonen og nettverket på en kvalitativ god og trygg måte som sikrer frivillighet i nettverket og som skaper trygghet.

Det har hjulpet på økonomien at vi har fått grunnstøtte fra IMDi, men prosjektmidler fra andre tilskuddgivere kommer ofte så sent at det er vanskelig å planlegge. Når midler kommer sent på året er det vanskelig å planlegge aktiviteter og implementere disse raskt nok før årets slutt.

Erfaringer fra MiR

Våre erfaringer så langt med spredning av MiR er at det er lettest å jobbe direkte med foreldregrupper i kommunene, fremfor å la initiativet ligge hos kommunene/skoler. I de tilfellene det er god kommunikasjon med skolene/kommunene, får foreldrene et ekstra "puff". Da MiR er en "bottom-up" strategi, er det best å la foreldrene bli mest mulig involvert på et tidlig tidspunkt med så konkrete tiltak som mulig. Leksehjelpsgrupper for barn har vært veldig nyttige, dette tyder på leksehjelp er et etterspurt tiltak. Leksehjelp i regi av MiR har kun vært for foreldre/barn som er medlemmer av MiR. Leksehjelpgrupper har derfor vært et godt tiltak for å rekruttere foreldre til organisasjonen. Leksehjelp i regi av MiR er populær blant minoritetsforeldre siden barn som ikke har nok kunnskaper innen norsk kan få hjelp til matematikk og andre fag på eget morsmål og slik få utviklet kompetanse i andre fag mens de utvikler sine norskkunnskaper.

Drift av MiR

MiR har de siste årene satset på å styrke MiR sentralt og forankre lokale MiR grupper rundt omkring i landet i tillegg til å starte flere grupper. Det har blitt ansatt koordinatorene i de fleste kommunene. MiR-sentralt har arrangert et koordinatormøte i løpet av 2012 i forlengelse av årsmøte der koordinatorene har fått informasjon om rutiner for deres arbeid i MiR. Koordinatorene dekket sin innsats med 2 – 4 timer i uka.

Både lokallagene og organisasjonen MiR bør styrke sin administrasjon. I 2015 har mye av tiden gått til å få på plass regnskap, rapportering til tilskuddgivere og nye søknader for 2013. Men ved siden av en fulltidsjobb har det vært vanskelig for styrelser å drive MiR tilfredsstillende.

Styrken i MiR ligger både i form av vårt mangfoldige styre, men også våre lokale lag som er spredt over hele Norge. Dette er et meget godt grunnlag å bygge videre på.

Utfordring

Det tar tid å lære opp nye koordinatorene og styremedlemmer og det er en lang prosess å få eierskap til MiR-konseptet på en så god måte at man kan inspirere andre til å sette i gang. Det er en utfordring å finne dyktige og egnede personer til denne type verv. De fleste som blir koordinatorene bør følges opp og motiveres jevnlig. Kurs i regnskap og budsjett og generell opplæring om hvordan organisere aktivitetene vil bidra til å heve kompetanse og styrke MiRs arbeid.

Gjennomførte tiltak – rapport fra lokallagene

Bergen

MiR koordinator Bergen Olsvik Ky forteller om den Vietnamesiske foreldregruppen som har samlinger på Olsvik skole. De har samlinger med ulike temaer med lek og mat annenhver søndag. Videre har de aerobic og arrangerer forskjellige aktiviteter, som bowling, morsdagsfeiring, norskkurs og datakurs for foreldregruppen. Ulike tema de tar opp er for eksempel skole-hjem-samarbeid og pensjonsordninger i Norge. De har også tatt opp en del helserelaterte tema. Videre har de inspirert hverandre til å ta førerkort og eller høyere utdanning. Det er 50 familier som deltaker på aktiviteter i MiR Bergen.

Bodø

MiR-Bodø jobber med foreldre med barna ulike samlinger og tiltak:

- Møter om helse for kvinner
- Morsmål/leksehjelpsgruppe for arabiske barn
- Svømming for kvinner med innvandrerbakgrunn
- Sommertur til Steigen

Fredrikstad

- Tur med enslige mindreårige ungdommer på vinterferie
- Leksehjelp
- Svømming for mødre

I 2015 var det leksehjelp for barn. Vi har også fått tilbakemelding fra foresatte, lære og rektor om at de er svært positive til dette. Videre ønsker vi også å jobbe med nye prosjekter slik som familielæring kurs, likestilling og etc. Vi kommer tilbake med videre informasjon om disse prosjektene.

Svømming for foreldre og barn ble startet opp med fattigdomsmidlene.

Nedre Romerike

I Nedre Romerike har aktivitetene fungert som før med leksehjelp på Strømmen bibliotek og Lørenskog hus i samarbeid med frivillighetssentralen hver tirsdag fra 16-18.

Oslo

Linderudprosjektet

- En foreldrekoordinator ansatt i 20 % stilling for å følge opp aktiviteter på skolen fra høsten 2015
- Leksehjelp for barn
- Foreldregrupper: Ulike foreldregrupper på 6 språk som diskuterer og tar opp forskjellige temaer
- Aerobic for kvinner og jenter fra alle minoritetsgrupper
- Svømming for foreldre fra alle minoritetsgrupper
- Møter for foreldre med forskjellige temaer med inviterte foredragsholdere

Linderud er MiRs største satsning og på mange måter er forbilde for virksomheten i MiR. Her jobber foreldre på tvers av språk, religion og kultur mot samme mål: "skape en god skole for alle barn". Foreldre med somalisk, tamilsk, pakistansk, tyrkisk, marokkansk osv. bakgrunn rundt samme bord og planlegger og diskuterer aktiviteter og gjennomfører dem i fellesskap.

Foreldrene på skolen opplever at skolens ledelse har en positiv holdning til at foreldre involverer seg og bidrar for å trygge skolehverdagen til barna. Foreldrene setter stor pris på at skolen er åpen og

tilgjengelig til bruk på kveldene. Og at skolens personale; lærere og administrasjon involverer seg og deltar i MiRs møter og planlegging av aktiviteten.

Bydel Gamle Oslo

- Leksehjelp og morsmål for barn fra Vahl og Tøyen skole

Kristiansand

- Foreldregruppe, leksehjelp og morsmål
- Svømming med mødre og barn
- Aktiviteter for familier, for eksempel bowling osv

Prosjekter:

Et liv uten frykt og tvang (IMDI)

I år 2015 gjennomførte MiR 13 dialogseminarer med ulike innvandrergupper om de tre temaene: kjønnslemlestelse, tvangsekteskap og alvorlige begrensning av unges frihet. Dialogseminarene ble holdt i Oslo, Kristiansand og Bodø. Målgruppe for tiltaket var hovedsakelig voksne innvandrere over 18 år fra øst-Afrika men mange personer utenfor Øst-Afrika har også fått anledning til å delta i dialogseminarene, for eksempel fra Syria, Irak, Iran, Afghanistan, Kurdistan og Marokko. Dialogseminarene var en kombinasjon av foredrag, gruppediskusjon, diskusjon i plenum og kulturinnslag med underholdning. Det ble servert mat for deltakerne for å skape en behageligstemning og fellesskapsånd blant deltakerne. I følge søknaden var MiRs forventning å nå 200 voksne innvandrere gjennom dialogseminarene men klarte MiR å nå 500 personer direkte i dialogarbeidet. Derfor kan det sies at prosjektet er vellykket.

Dialogseminarene ble arrangert i samarbeid med ressurspersoner med innvandrerbakgrunn som er godt kjent og respektert i deres miljø for deres engasjement og hjelper roller. MiR har hatt kontakt med mange av ressurspersonene i ulike innvandrer miljøer som har en rollemodell effekt i sitt miljø og blant sine landsmenn. Disse ressurspersoner har spilt stor rolle i forhold til planlegging og gjennomføring av dialogseminarene. Ressurspersonene har nærhet til de ulike miljøene og arenaer som innvandrersamfunn (foreninger), moskeer og kirker. Dette gjør det lettere for dem å motivere andre innvandrere i sin krets til å delta i dialogseminarene. Deres engasjement i innvandrer miljøer gjør det lettere også for å spre informasjon om dialogseminar som skulle arrangeres. Ressurspersoner er viktige katalysatorer for å inspirere, motivere og mobilisere innvandrer miljøer i kraft av deres tillitsforhold og god sosialposisjon blant sine landsmenn og krets.

Innvandrerforeninger som den etiopiske foreningen, den eritreiske foreningen, den somalisk kvinneforeningen har spilt stor rolle i mobiliserings arbeidet. Det viktigste faktor for å drive en vellykket dialog er å få målgruppen til å forstå viktigheten i temaene som diskuteres. Ressurspersonene og samarbeidspartnere gjør en kjempegod jobb så tidlig i å formidle hvorfor det er viktig å ha dialog rundt ulike temaer blant annet barneoppdragelse som er fri fra frykt, vold og tvang. Ressurspersoner er også viktige med utforming av tittel for dialogsamlingene slik at innvandrere ikke føler seg stigmatisert. En kultursensitiv formidling av informasjon om dialogarbeidet er viktig grunnlag for målgruppen til å delta. Tre dialogseminarer ble arrangert i samarbeid med Grünerløkka NAV som driver tiltaket «Mangfold i Arbeidslivet». De som deltok i tiltaket er innvandrere som sliter i integreringsprosessen og i arbeidsmarkedet. Mange av dem er arbeidsledige og de tar arbeidstrening kombinert med norsk opplæring og samfunnskunnskap. Deltakerne kommer fra ulike land for eksempel: Syria, Irak, Iran, Afghanistan, Kurdistan, Somalia, Eritrea, Etiopia og fra Øst Europa. I tillegg til dialog rundt disse temaene fikk de litt tips og motivasjons foredrag om hva skal til for at man overvinne utfordringer knyttet til integrering i det norske samfunnet i forhold til deltakelse i arbeid, utdanning og engasjement i organisasjonsliv og foreninger.

I tillegg til gjennomføring av dialogarbeidet har MiR klart å spre viktige informasjonsmaterialer som supplerer dialogarbeidet rundt temaene. NKVTS (Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk

stress) og Røde Kors har laget informasjonsmaterialer om KLL, TVE og ekstrem kontroll og etter dialogseminarene har vi delt ut disse informasjonsmaterialene. Tiltaket gjorde informasjonsmaterialene tilgjengelig for personer som er engasjert i disse temaene.

Den tredje viktige aktivitet i dette prosjektet var bruk av minoritetsradio; den etiopiske og somaliske radio som blir sendt fra Mortensrud. Vi har fått en time luft tid for å formidle kunnskap om MiRs forebyggende arbeid knyttet til KLL, TVE og alvorlige begrensning av unges frihet. Radiosendingen igjen lagres på ulike nettsider og spres gjennom sosiale medier. Amharisk talende etiopiere og Eritreere samt somaliere som ikke hadde anledning til å delta i dialogseminarene i Oslo fikk mulighet til å lytte radioprogrammet live og gjennom sosiale medier som facebook, PaTalk og youtube. Journalistene som har ansvar for sendingene fikk mange gode tilbakemeldinger fra lyttere som ønsker mer radio program rundt disse temaene og andre relaterte temaer som opptar den innvandrerbefolkningen, for eksempel ikke-voldelig grensesetting, barneoppdragelse i Norge, kunnskap rundt barnevern, skoleprestasjoner og drop-out problematikk, psykisk helse osv.

Erfaringene fra dette prosjektet, det vil si, dialogsamlingene har vist at det er et stort kunnskapsbehov blant innvandrere om hvordan man takler utfordringer knyttet til barneoppdragelse i det nye samfunnet. Mange foreldre har uttrykt at å oppdra barn i det norske samfunnet er utfordrende siden den barneoppdragelse praksis de er vant til eller kjenner i hjemlandet er ikke tilstrekkelig for å dekke barn og ungdommenes behov i det norske samfunnet. Mange har uttrykt at mye av den kunnskapen de har hatt om barneoppdragelse er overfladisk og ikke godt forankret i kunnskap. Mange har fortalt at de har blitt informert om mange ting om hva som er lov eller ikke lov å gjøre i Norge uten å ha en god forklaring og kunnskapsforankret forståelse av det norske loven. For eksempel, nesten alle som deltok i dialogsamlingene sa at de vet og ble informert at kjønnslemlestelse (kvinnelig omskjæring) er ulovlig i Norge og de har ikke praktisert det i Norge og de ikke kjenner noen i sin krets som har omskåret sine døtre i Norge eller i hjemlandet. Da kan vi si at det er så å si ingen som ikke vet at det er ulovlig og straffbart. Etter våre vurdering er det veldig viktig at og riktig at alle vet det er ulovlig praksis. Men når det gjelder spørsmålet om hvorfor er det ulovlig, har mange forskjellige syn. Under de ulike dialogsamlingene har vi hørt for eksempel en del som mener at «kulturforskjell» vil være årsak for at KLL ble ulovlig i Norge. Men de som hadde et slikt syn var veldig få. Erfaringene fra dette prosjektet har lært oss at det er mulig å skape en god forståelse hos innvandrere gjennom dialog. For eksempel, mange land og myndigheter i Afrika har også laget tilsvarende lov at KLL er ulovlig. Vi har klart gjennom dialogseminarene etablert forståelse om at det ikke bare er Norge som forbyr dette praksisen, men også land, f.eks (regjeringer) Etiopia, Eritrea, Somalia, Kenya, og mange andre land har forbudt praksisen på grunn lag av helsemessige årsaker og ikke på grunn av «kulturforskjeller». Dette er veldig viktig å formidle for personer som tenker at KLL er forbudt på grunn av «kultur». Gjennom dialogseminarene har vi klart å fremheve den helsemessige dimensjonen framfor den kulturelle aspektet ved praksisen.

Mange godt integrerte og utdannede innvandrere kvinner har bidratt aktivt i dialogen ved å framheve helsemessige problemer kvinner sliter med i hjemlandet på grunn av KLL. Mange modige kvinner snakket åpent i disse dialogseminarene om hvor mye kvinner lider uten at de viste årsaken til lidelsen, nemlig kvinnelig omskjæring. Erfaringene fra dette prosjektet har gitt oss et inntrykk at modige og kunnskapsrike kvinner er viktige katalysatorer i dialog og for å skape forståelse hos menn om kvinnes opplevelse. Vi mener at det er viktig at menn i samme fora som kvinner hører kvinnestemmene om kvinnens- og reproduktiv helse.

Selv om deltakerne kjenner godt til at KLL er ulovlig men de vet likte om lovttekster og strafferammer. De fleste hadde ikke et klart bilde av lov teksten. Det var interessant å høre om de ulike antakelsene de om lov teksten og utfallet av lovbruddet. Dialogen hjelper for å få fram de ulike antakelsene og hvorfor mange tenker på ulike måter. Etter diskusjon og innspill fra ulike deltakere gikk vi gjennom lovtteksten om konsekvensen av lovbrudd. Det var overraskende for mange at lovbruddet er alvorlig og straffen er ikke etter deres antakelser. Diskusjon om lov og straff kom etter at de har diskutert grundig de helsemessige dimensjonene av KLL. Noen mener at straffen som utøves i de landene som nylig har ratifisert anti-KLL lov ikke er så strenge som Norge.

Erfaringen fra prosjektet har også vist at det er mange kvinner som har uttrykt at de trenger mere kunnskap om KLL fordi de vil i framtiden jobbe eller sette i gang ulike prosjekter i deres hjemland for å bekjempe KLL. Det føles at dette prosjektet er vellykket når mange kvinner viser deres vilje til å tilegne seg mer kunnskap og jobbe i deres hjemland til å avskaffe praksisen. Under muntlig evaluering av dialogseminarene, har mange uttrykt at de fikk masse informasjon og kunnskap fra dialogen som de ikke har fått under introduksjonsprogrammet eller på skole. Mange kvinner og menn sa at

informasjonsmateriell de har lest tidligere om KLL ikke ga dem konkrete og tilstrekkelig kunnskap. Men en slik ideutveksling i felleskap, samt å høre på fagpersoner på eget språk ga dem mer fordypet kunnskap. Vi mener derfor at dialogseminar er et viktig opplæringsredskap som utfyller informasjonsmateriell som oppleves som enveis kommunikasjon uten mulighet for mer forklaring, utdyping og refleksjon. Vi har fått inntrykk av at den forståelsen deltakere får under dialogseminar gjør det enklere til å forstå informasjonsmateriell som er laget av NKVTS og RØDE KORS.

Vi konkluderer med dette at informasjonsmateriell bør utfylles og suppleres med dialog seminar som gir mulighet for en kollektiv refleksjon, forståelse og læring.

Når det gjelder tvangsekteskap viser erfaringen fra prosjektet at de fleste kjenner godt at TVE er ulovlig i Norge, men deres kjennskap er ikke godt forankret i norsk lov og norske verdier som framhever autonomi og selvbestemmelse. Dialogseminarene åpnet for mulighet til å sette ord på TVE i gjennom et historisk perspektiv. Mange er bevisst om at TVE er utdatert og ikke bli praktisert i mange store byer der samfunnet er stadig i en moderniseringsprosess men at det fortsatt finnes i mange landsbyer og avsidesliggende områder der folk har begrenset mulighet for utdanning, for eksempel i mange nomadiske grupper i Afrika. På den andre siden mener mange at selv om de ikke tvinger sine barn til å gifte seg med bestemte personer, vil de fortsatt ha innflytelse på deres barns valg av kjærester eller ektefelle. Mange foreldre uttrykte deres frykt for at særlig deres døtre ikke havner med en «feil» mann. Det ligger ulike tolkninger og oppfatninger hva som menes med «feil» mann. Mange deltakere mener at det er ulovlig i Norge å tvinge barn, men de skjulte ikke deres ønske om at barna skal gifte seg med en med samme nasjonalitet, kulturell og religiøs bakgrunn. De mener at dette skaper harmoni og stabilitet i det store familien. Og det gjør kontakten mellom ekteparets familier enklere. De mener at kulturell og språklig felleskap vil styrke ekteskapet og relasjonen mellom familiene. Dette har ledet debatten om «hva er galt med å gifte seg med en annen bakgrunn?» «Er det barnas behov og deres kjærlighet som teller mest eller våre foreldres ønske?», «Hvis det er slik at samme bakgrunn forhindrer ekteskapet fra oppløsning, hvorfor er ser vi mange som er skilte eller lever under konfliktfylt forhold?» Dialogen åpner for mange andre temaer til å diskuteres og mange mener at de hadde ikke diskutert slike saker i med andre i åpne fora. Mange fortalte oss at de har diskutert slike ting i private møter eller i familien men ikke i et fora med mange fremmede personer. Dialog er ment ikke for å gi fasit svar men å heve bevisstheten og danne kunnskap gjennom refleksjon, derfor kan man si at dette prosjektet lykkes med å skape debatt som henger sammen med hovedtemaer som KLL, TVE og Ekstrem kontroll.

Prinsippet om autonomi og selvbestemmelse oppleves ofte som et vestlig ideal som ikke er i tråd med kulturelle idealer som framheves i kollektivistisk samfunn i Afrika. Utover hovedtemaene har dialogseminarene ledet oss til å reflektere over fordeler og ulemper knyttet til disse idealene. Hva vil det si å ha autonomi versus paternalisme der andre bestemmer over oss. Slike filosofiske spørsmål springer ut under dialogsamlingene som er viktige for å forstå grunnlaget til det norske samfunnet.

«Hva vil det si hvis vi mister den autonomien vi har per i dag i Norge», slike enkle spørsmål gjør mange bevisst hvor viktig autonomi-idealet er for mennesker til å leve et fritt og selvstendig liv.

En annen viktig ting vi kan nevne som en suksess i dette prosjektet er at deltakerne har fått en god forståelse av hva ekstrem kontroll innebærer og hva man oppnår gjennom ekstrem kontroll.

Dialogseminarene har gitt anledning til voksne til å sette ord på fenomen vi kaller «ekstrem kontroll» og hva som er hensikten eller hvorfor det forekommer stadig blant innvandrere. Mange mener at barn og ungdommer pleier å leke fritt i hjemlandet og foreldre ikke trenger å anstrenge seg for å kontrollere hvor sine barn er og hva de driver med. I hjemlandet holder hele lokalsamfunnet øye på barna og ungdomene. Den sosial kontrollen som de kjenner i hjemlandet eksisterer ikke lenger når innvandrere kommer til Norge og mange mener at det gjorde dem usikker og reddfor å slippe sine barn ut i et ukjent samfunn. Mange foreldre har uttrykt deres bekymring i forhold til rusmidler, sigaretter, alkohol og sex ungdommer er utsatt for sammenlignet med hjemlandet.

I diskusjonene deler de sine erfaringer og gir hverandre gode råd om hvordan de kan snakke med barna og gi dem ansvar fremfor å kontrollere dem. Forståelsen om at kontroll ikke vil hjelpe barna å bli voksne og ta ansvar gjør at de blir mer åpne for å prøve nye metoder i barneoppdragelse og dialog med barna. Dette er et område mange etterspør mer informasjon om og som krever mer holdningsarbeid over tid siden de fleste har blitt oppdratt på en måte der foreldrene forteller barna hvordan de skal oppføre seg fremfor å snakke *med* dem.

Aktiviteter for familier i fattigdom (BUFDIR)

Tiltaket bidro til at innvandrerfamilier i som lever på fattigdomsgrensen kan delta på aktiviteter de

vanligvis ikke har råd til. Mange barn med innvandrerbakgrunn fra familier der foreldrene har lite inntekt føler seg utenfor fordi de ikke har erfart mange ting som andre barn har. Vi ønsket med dette prosjektet å gi foreldre og barn nye erfaringer som de også kan gjennomføre på egenhånd.

Delmål:

- flere familier skal delta på aktiviteter de ikke har deltatt i før
- familiene skal få kunnskap om hvordan de skal arrangere lignende fritidsaktiviteter
- barna/ungdommene skal delta i aktiviteter som de føler at de mestrer
- familiene skal få kunnskap om og innsikt i aktiviteter som er vanlige i det norske samfunnet

Beskrivelse av tiltaket

Prosjektet gjennomførte en rekke ferieaktiviteter og fritidsaktiviteter for foreldre og barn som har lite penger til å ta barna på ferie og delta på fritidsaktiviteter. Det er for eksempel dyrt å ha barn på svømmekurs. MiR har tidligere arrangert svømmekurs for kvinner og menn, men slike aktiviteter er dyre. Etter at kursene ble lagt ned på grunn av manglende penger, har mange foreldre etterspurt det i alle kommunene. Med flere drukningsulykker blant innvandrere de siste årene, tenker vi at dette er en viktig prioritering.

Foreldrene må ofte prioritere andre hverdagslige kostnader, slik at dyre aktiviteter blir nedprioritert. Det ser synd hvis dette skal gå utover barna. Vi ønsker også ha aktiviteter for hele familien, da det også er viktig å ha en felles forståelse og felles erfaringer for at foreldre og barn skal kommunisere bedre, og for at familiene skal bli mer harmonisk. Vi ser at foreldre og barn lettere glir fra hverandre i innvandrerfamiliene fordi barna lærer norsk raskere og opplever mye i samfunnet som foreldre ikke har noe innsikt i. Vi ønsker med dette tiltaket å styrke hele familien.

Det er viktig at familiene får erfare alternative mestringsarenaer. Vi vil inkludere familiene i planleggingen av aktivitetene der voksne og ungdommer får ansvar. På denne måten kan de også videreføre aktivitetene på egenhånd. Vi tenker at dette er viktig for å få innvandrerfamiliene ut av fattigdom.

I Oslo hadde vi følgende aktiviteter:

- Svømming for mødre og døtre og fedre og sønner på Linderud skole. Det var separate grupper fordi men og kvinner ikke kan svømme sammen. Det er en livredder og en svømmeinstruktør på svømmingene.
- Tur til Kristiansand om sommeren der vi overnattet 3 netter. Vi tok en gruppe på 37 personer til Kristiansand, der vi bodde på en øy utenfor byen, Bragdøya og besøkte dyreparken en dag. Vi bodde i enkle hytter uten strøm og vann, og noen sov i telt. Ingen av barna hadde sovet i telt før, så det var eksotisk. Selvom det regnet ble det rift om teltplassene den andre natten. Fordi det var en øy, med begrensede fergetider, måtte gruppen være på øya. De lærte å ro, fiske og grille fisken, men det var litt for kaldt for å svømme. Barna fikk over 200 makrell, og synes at det var helt fantastisk morsomt.

- Feriekoloni med skitur til Åkersætra i vinterferien med Oslo og deltakere fra Fredrikstad. Vi leide en hytte av Hamar og Hedmarken turistforening uten strøm og vann. Det var spesielt interessant fordi vi ikke har vært på tur med utedo om vinteren, men det var vanskelig å få tak i en stor hytte i vinterferien. Til tross for at alle var litt sjokkert i starten, gikk det greit. Mange valgte å tisse i snøen, men de vennet seg raskt til at de måtte fyre hele kvelden for at det skulle være varmt om natten. Om dagen gikk vi på ski og vi hadde konkurranser for barna på ski. Det var enkeltløp og stafett. Noen av barna hadde aldri gått på ski før. En av guttene utmerket seg spesielt med at han aldri hadde gått på ski før, men kom på andreplass for gutter over 13 år. Om kvelden var vi inne og spilte spill. Barna og ungdommene likte seg godt ved bålplasen ute og satt mye ute og sang og koste seg.

I Bodø hadde vi følgende aktiviteter

- Svømming for kvinner og barn. De leide en svømmehall en gang i måneden der kvinner og barn kan gå uten at det er menn tilstede.
- Tur til Steigen om sommeren. Vi leide et fyr på Flatøya i Steigen. Det er bare en tur med Nordlandsekspresen og rutebåt videre ut til øya fra Bodø. Men mange av familiene som har bodd lenge i Bodø hadde aldri vært i den vakre skjærgården. Barna synes det var forferdelig uten strøm, men etterhvert fant de ting de kunne gjøre. Vi hadde med spill og de grillet fisk som vi fikk. Vi hadde en fisketur med en lokal fisker og fikk enorme mengder med fisk.
- Leksehjelp for barn som sliter med skolen. De ble organisert leksehjelp på en barneskole for barn som sliter med lekser i skolen, der foreldrene ikke har ressurser til å hjelpe dem.

I Fredrikstad hadde vi følgende aktiviteter

- Oslostur for enslige mindreårige ungdommer i Fredrikstad der de kunne besøke en moske og spise persisk mat. De har bodd mindre enn 6 mnd i Norge og snakket lite norsk og mange lengtet hjem. Turen var en fin avveksling fra hverdagen i Fredrikstad.

- Feriekoloni med skitur til Åkersætra om vinteren (samme tur som Oslogruppen)
- Leksehjelp for barn som sliter med skolen. De ble organisert leksehjelp på en barneskole for barn som slite med lekser i skolen, der foreldrene ikke har ressurser til å hjelpe dem.

Barn og ungdoms innflytelse på tiltaket

Vi opprettet en referansegruppe der barna og ungdommene kan være med å bestemme hvilke aktiviteter de skal delta på. MiR jobbet med å starte en ungdomsorganisasjon, og vil bruke dette som en start for å motivere ungdommer til å delta i styret eller å bli medlemmer av norske organisasjoner. Men dette arbeidet har ikke lyktes fordi vårt arrangement kolliderte med noe som bydelen vi var i hadde organisert. Arbeidet er tungt, og har ikke kommet skikkelig i gang selvom vi har brukt tid og ressurser på det. Forståelsen for at barn skal være aktive deltakere er ikke så stor, men vi satser på å jobbe videre med det fremover.

Måloppnåelse med tiltaket/resultatmål

Vi anser prosjektet som vellykket. Vi arrangerte sommerferier og en vinterferie for barn og deres familier som har fått god tilbakemelding. Vi håper å få enda mer innflytelse fra barna i videreføringen av prosjektet. På alle turene var familiene med å organisere turen og deltok i innkjøp av mat.

For en bedre seksuell helse:

Forebygging av uønskede svangerskap, abort og seksuelt overførbare sykdommer (STD) blant videregående skoleelever med etnisk minoritetsbakgrunn

Målgruppe

I løpet av prosjektperioden 2015 og 2016, nådde vi 40 ungdommer (jenter og gutter) med innvandrerbakgrunn på videregående skole i Oslo og Akershus og som regnes som sårbare i tråd med Helsedirektoratets definisjon:

- Etniske minoritetsgrupper – spesielt unge enslige flyktninger og asyl-søkere, jenter med fare for tvangsekteskap eller kjønnslemlestelse
- Ungdom og unge voksne med psykososiale problemer og/eller rusmisbruk og drop-outs under oppfølging av Oppfølgingstjeneste (OT)
- «Doble» minoritetsgrupper – som for eksempel LHBT-personer med etnisk minoritetsbakgrunn

Prosjektets hovedmålsetning

Prosjektets hovedmålsetning var å øke kunnskap og handlingskompetanse blant sårbare videregående skoleelever med innvandrerbakgrunn om egen kropp og seksualitet, seksuell helse med fokus på forebygging av uønskede svangerskap, abort og STD.

Denne hovedmålsetning ønskes å oppnås gjennom å::

- Skape en trygg arena preget av åpenhet, trygghet og anerkjennelse, der ungdommene inngår i dialog med trygge og kompetente voksne om seksuell helse.
- Bevisstgjøre ungdommene om konsekvenser av og utfordringer knyttet til tidlig svangerskap og abort og hvordan håndtere dette problemet på en god måte hvis det skjer
- Fremme frihet fra frykt, skam skyldfølelse, vrangforestillinger og andre forhold som hemmer evnen til seksuell utfoldelse, og som forstyrrer en seksuell relasjon.
- Øke ungdommenes kunnskap om prevensjonsmidler og hvordan de kan takle sexpress fra jevnaldrende og sette grense på en positiv måte.

- Bidra til at ungdommene i størst mulig grad kjenner seg selv som likeverdige parter i seksuelle situasjoner der de skal bevisstgjøres om sin autonomi
- Øke ungdommenes kunnskap om ulike helsetilbud for ungdommer i kommunen.
- Styrke forebyggingsperspektivet i uønskede svangerskap i samarbeid med andre organisasjoner som driver helsefremmende arbeid knyttet til reproduktiv helse.

REKRUTTERING:

MiR jobbet parallellt med to ungdomsgrupper på Jessheim videregående skole og Skeiv Verden der vi samarbeidet med dem om en ungdomsgruppe. Det var 4 møter hver med gutter og jenter hver for seg, der forskjellige tema ble lagt opp for å bygge opp tillit og skape en gruppedynamikk som gjør at de kan åpne seg og dele erfaringer. Det var 12 jenter og 7 gutter i gruppene. Spesielt jentene uttrykte at de var glad de kunne være i en gruppe uten gutter.

Møtene var delt opp i forskjellige temaer:

Dag 1: Å nå dine mål – gode rollemodeller. Denne dagen fokuserte de på grupperegler og ble kjent med hverandre. De fokuserte på drømmer og det å sette seg mål i livet, hva som er utfordringer i hverdagen skolen fordi de ikke er etnisk norske og ikke kan norsk så godt.

Dag 2: Å være den beste du kan være. Linn, som jobber i Moods of Norway ledet gruppen. Hun er nærmere jentene i alder og fortalte hvordan hun satte seg mål, holder fokus, håndterer stress og oppnår dine mål. Prosjektkoordinatoren delte sine erfaringer med å få barn som 16-åring.

Akhenaton i Organisasjon mot offentlig diskriminering ledet guttegruppen der han fokuserte spesielt på identitet og rettigheter i det norske samfunnet.

Dag 3: Verdier og selvtillit. Denne dagen

DIALOGBASERT EMPOWERMENT MOT UNGDOMMER:

Dialogbasert empowerment sikter på å få ungdommene gjennom en prosess av refleksjon, bevisstgjøring, ansvarliggjøring og mestring som kan styrke deres handlingsberedskap i seksuelle situasjoner. Tiltaket skal legge stor vekt på relasjonsbygging, kreativ og kultursensitiv informasjonsformidling, dialog, identitetsstyrking, selvhedsestrening, praktisk ferdighetstrening, rollemodellering, brukermedvirkning og ung til ung formidling. Det sentrale fokuset i denne metodikken er empowerment forstått som seksuell autonomi eller å ha kontroll over egen kropp, livssituasjon og seksuelle orientering.

UNG TIL UNG FORMIDLING

Under noen av disse dialogsamlingene skal personer som har tidligere erfaring med sexpress eller overgrep inviteres slik at ungdommene få høre hvor vanskelig og utfordrende det er å være tenåringsmor eller offer for overgrep. Dokumentarfilmer rundt dette tema skal også brukes som et pedagogisk verktøy for å igangsette dialog og øke ungdommens engasjement.

Ung til ung formidling blir sett på som troverdige informasjonskilder. Dette har vist seg å være spesielt effektivt blant ungdomsbefolkningen. Et bevisstgjøringsprogram som utføres i samarbeid med jevnaldrende formidlere er en viktig innflytelse og tilnærming i å endre helseatferd.

Unge formidlere kan fremme og støtte vanlige hjelpeapparatets innsats i helsefremmende arbeid ved å skape engasjement og ved å være mer tilgjengelig og nær målgruppen som det forebyggende arbeidet er rettet mot. Unge formidlere bidrar til å bygge bro mellom helsetjenesten og ungdomsgruppen ved å motvirke avstand som oppstår på grunn av innvandrerungdommers frykt og mistenksomhet overfor helsepersonell og hjelpeapparatet. Unge formidlere (peer educators) spiller også en stor rolle i å legge til rette for effektiv kommunikasjon mellom målgruppen og profesjonelle helsearbeidere. Å engasjere ungdoms- formidlere hjelper fagfolk til å utvide og effektivisere sine programmer og tjenester mot målgruppen.

Ung til ung formidling har myndiggjørende effekt både hos unge formidlere så vel som målgruppen som får lærdom av jevnaldredes erfaringer. Mange erfaringer tyder på at ung til ung formidling har vært effektiv til å oppmuntre, øke bevissthet og kunnskaper, skape holdninger og motivasjon til å endre atferd. Videre støtte fra jevnaldrende har blitt identifisert som den beste måten å motivere enkeltpersoner i forberedelse, handling, eller motivasjon til endring.

Forskning tyder på at folk er mer tilbøyelig til å høre og bli påvirket av budskap, og dermed til å endre sine holdninger og atferd, hvis de mener at formidleren er lik dem og møter de samme bekymringer og press. Flere studier har vist unges helseatferd kan lett påvirkes av deres jevnaldrende, ikke bare i forhold til seksualitet, men også i forhold til vold og rusmiddelbruk. Ung til ung formidling (Peer education) trekker på troverdighet unge mennesker har overfor sine jevnaldrende, utnytter rollemodell kraften jevnaldrende har, og det gir fleksibilitet i å møte de ulike behovene til dagens ungdom. Ung til

ung formidling kan støtte unge mennesker i å utvikle positive gruppenormer og i å ta sunne og hensiktsmessige beslutninger om sex.

DIALOGBASERT EMPOWERMENT MOT FORELDRE OG VOKSNE

I prosjekt perioden 2015- 2016 ble det arrangeres 6 samlinger for foreldre og voksne innvandrere som ønsker å delta i dialogseminar som gjelder seksuell helse hos barn og ungdom med minoritetsbakgrunn. Å styrke foreldrenes rolle som gode veiledere, rådgivere og støttende person vil ha stor forebyggende effekt på sine barn. Barn og ungdom som begynner å få støtte fra sine foreldre på sexrelaterte spørsmål skal selv også utvikle åpenhets kulturen som skal videreføres til neste generasjon. Arbeid med foreldre som et forebyggende tiltak vil ha en stor effekt for å bryte tabu og stigma samt utvikle ny kultur av åpenhet og trygghet knyttet til seksuell helse. Dialogseminarene ble ledet av prosjektleder og prosjektmedarbeider samt helsepersoner med innvandrerbakgrunn som leger, psykologer, helsesøstre som kjenner kulturen og språket av deltakerne.

Prosjektets betydning

Prosjektet hadde en forebyggende effekt mot sårbare ungdommer med etnisk minoritetsbakgrunn som ikke lett fanges opp av det offentlige helsetjenesten. I tillegg har prosjektet et kultursensitivt og ferdighetsorientert tilnærming som ikke dekkes av skoleundervisningen om seksuell helse. Tiltaket har en stor betydning særlig ved å skape en trygg arena for ungdommer for åpen diskusjon om sin seksualitet som vanligvis ikke finnes i innvandremiljøer. Selv om tiltaket er hovedsakelig rettet mot seksuell helse er det åpenbart at når ungdommene samles tar de opp mange andre temaer som opptar dem for eksempel fritidsaktiviteter, arbeid, utfordringer knyttet til annerledeshet og diskriminering, bruk av alkohol og rusmidler, generasjonskonflikter med foreldre og hvordan man kan takle disse på en effektiv måte, osv. Tema om romantiske relasjoner vil også åpne anledning til ungdommene til å tenke på sin framtid om å stifte familie sammen med trygge voksne. En slik dialogbasert arbeid vil gi mulighet for sårbare ungdommer til å møte trygge voksne som kan fungere som inspirasjonskilder. For ungdommer som mangler attraktive og lærerike fritidsaktiviteter vil en slik arena fungere som en meningsfull aktivitet og beskyttelse faktor fra dårlige miljøer.

Prosjektet fremmet kulturkompetent samhandling og refleksjon blant ungdommene om egen kropp og seksuell identitet, økte deres kunnskap om prevensjon, gi dem relevant informasjon om eksisterende tilbud, samt gjør dem i stand til å ta bevisste og selvstendige valg i spørsmål knyttet til samliv og seksualitet. Tiltaket vil derfor bidra til å forebygge eller redusere forekomsten av uønskede svangerskap, abort og seksuelle overførbare sykdommer blant målgruppen.

Videreutvikling av MiRs nettsider

www.MiRnett.org er MiRs domene. Deler av nettsidene er på ulike språk slik at foreldrene lettere kan lese om barna og skolen. MiR har et samarbeid med FUG der vi sprer informasjon om hverandres nettsaker. MiR har også begynt å få nye medlemmer gjennom nettsidene.

Utfordring

Det er vanskelig å få nok tid til å oppdatere nettsidene og koordinere oversettelsene av informasjonen til forskjellige språk. Det er vanskelig å finne personer som har nok oversikt over feltet som også har nettkompetanse. MiR bør kunne søke egne midler til utvikling og drift av nettsidene.

Jevnlig oppdatering og fornyelse av nettsidene er avgjørende om en nettside skal være interessant for sin målgruppe. Dette bør være en prioritert oppgave i 2013.

Virksomhetsplan 2016

I 2016 planlegger MiR å fortsette med:

- **Etablere flere foreldregrupper/ lokale MiR-grupper på skoler**, i samarbeid med, trossamfunn og innvandrersorganisasjoner i flere av landets fylker med innvandrere og hvor det er behov for dette, som kan styrke barnas læring og deltakelse i samfunnet.
- **Fortsette arbeidet med familielæring, peer learning og Empowerment** som reelt involverer foreldre i barnas læring og til deltakelse i samfunnet rundt dem. Delta på nye kurs for koordinatorene og instruktørene fra ulike språkgrupper. Foreldre som har deltatt i foreldregrupper kan etterhvert bli kursledere og hjelpe andre foreldre. På denne måten vil flere og flere foreldre bli sikre på seg selv og sitt bidrag til sitt barn og i forhold til skolen.
- **Delta i referansegrupper og møter med politikere, departementer, kommuner og skoler** for å gi råd og hjelp i saker hvor flerspråklige familier er involvert. Det er stor etterspørsel etter kunnskap og erfaringer i den offentlige sektoren etter gode løsninger på utfordringer i det flerkulturelle samfunnet.
- **Delta på konferanser og kursopplegg** som er rettet mot innvandrerforeldre i regi av det offentlige. Foreldre vil der få tilrettelagt informasjon på eget språk om det norske skolesystemet og samfunnet, samt demokratiske rettigheter og plikter. Utveksle ideer og erfaringer om hvordan jobbe med utfordringer knyttet til det flerkulturelle Norge.
- **Drifte lokallagene og gi informasjon til skoler og kommuner** om foreldre som ressurs for barnas læring og samfunnsbygging. Ha regelmessige møter. Lage Nyhetsbrev jevnlig. Drifte nettsiden www.MiRnett.org. Utarbeide informasjonsmateriell for å profilere MiR slik at vi kan nå flere foreldre involvert.
- **Skrive innlegg i blader og aviser** for å få frem flere og mer nyanserte stemmer i den så kalte "integreringsdebatten", og ikke minst i debatten om skolens innhold og utvikling. Organisere skrivekurs og skrivegrupper hvor minoritetsspråklige foreldre oppmuntres til å delta i samfunnsdebatten og vise at de gjør sitt for å bidra til det norske samfunnet.

Videreføring av prosjekter i 2016:

Fortsette med å styrke og drifte allerede eksisterende organisasjon dvs. med et multikulturelt styre, lokale koordinatorene og tilhørende foreldregrupper.

MiR har fått innvilget fra IMDI kr. 332 000,- til videreføring av prosjektet knyttet til kjønnslemlestelse, tvangsekteskap og ekstrem kontroll.

Fortsette utprøving av "Foreldrekoordinator" stillingen og funksjonen på Linderud skole.

Nye prosjekter i 2016:

MiR søker om videre driftsmidler fra IMDi til utvikling av lokallagene og til lønnsmidler for daglig leder 100% stilling.

Vi planlegger å søke nye statlige og kommunale midler fra Kunnskapsdepartementet, Fylkeskommuner og kommuner for tiltak knyttet til styrking av skole-hjem-samarbeid.

Videre oppfordrer vi lokale lag til å søke midler fra sine respektive kommuner i samarbeid med daglig leder og styret.

MiR har søkt om tilskudd til prosjekter fra BUFDIR for prosjekter knyttet til mot Vold i nære relasjoner og Likestilling (innvilget 200 000) og Helsedirektoratet om Seksuell helse og PC spill problematikk.